

ფანტის აღრუსი: ტიფლის, ვ რედაკციუ „ცნობის-ჟურცელი“—„მოამბე“. ტელეფონი № 372.

ამეგვარად სიმბოლოზში ისეთივე მო-
თხოვნილებაა კარგის აზრისა, როგორც
რომანტიზმი და რეალიზმი, თუმცა სიმბო-
ლიზმს უფრო ბევრი აქვს ნათესაობა რო-
მანტიზმთან და ესეც ესლანდელის ლიტე-
რატურის დამახასიათებელი მოვლენაა, რომ

ავადმყოფობას; ავადმყოფობა და მშობლის მსგავსია, რომელიც შეეხო ენას, ასე რომ ავადმყოფი თითქმის ვეღარ ლაპარაკობს; დიდის გაჭირვებით და დიდს ჯიხის შემწევობით; საჭიროებს დასვენებას; საზოგადოდ არა უშავს რა და კიდევაც მალე უნდა მოარჩეს.

საუბრაპოტონი. სოლენტის სრუტეში უნდა მომხდარიყო გემების ვარჯიშობა. უცბათ ამოვარდნილმა ქარმა მოსწყვიტა იალქანი გემის „შამროკ II“-სა, რომელზედაც იყო მეფე. გემი დაიღუპა; მეფე და სხვებიც ძლივს გადაარჩინეს; დანარჩენი გემები ძალიან დაზიანებულნი არიან.

ბერლინი. ვალდერზე იტყობინება პეკინიდან: ლიხუჩანგმა გადაწყვიტა ბეჯითად შეუდგეს „დიდი მუშის“ ჯარებთან ბრძოლას. ეხლა მისი გენერლები საფრანგეთის ჯარებთან ერთად მოქმედებენ, გენერალ ბალიუს ხელმძღვანელობით. კაპიტანმა კრენცერმა მე-3 პოლკის მესამე და მეოთხე რატებით დაამარცხა 400 „დიდი მუშის“ პატივდულად ჩრდილოეთ-დასავლეთით; ჯერ-ჯერობით აღმოჩნდა, რომ მე-8 რატის ხუთი კაცი დაუჭრეს.

მადრი. 9 მაისს უნგრების დელეგაციებში გარეშე საქმეთა მინისტრმა გოლუბოვსკიმ წარმოსთქვა სიტყვა, რომელიც დაიწყო ჩინეთის საქმეთა აღწერით. „ავსტრ-უნგრეთისათვის, სიტყვა მან, თავივე ცხადი იყო, რომ მისი მონაწილეობა ევროპის გალაშქრებაში მცირე უნდა ყოფილიყო, როგორც მცირე ავსტრ-უნგრეთის ინტერესები ჩინეთში. მონაწილეობის ცოტათი გაფართოვებას მოითხოვდა მოვალეობა, რომელიც აწევს დიდს სახელმწიფოს; მაგრამ ავსტრ-უნგრეთი ჩამოშორდა შემდეგ მოქმედებაში ევროპის სხვა სახელმწიფოებს, რადგანაც ჩვენი სახელმწიფო უნდა ერთდებოდეს ყოველს საქმეს, რომელსაც შეუძლია სახიფათო ნაყოფი მოიტანოს. მოსაზრება, რომ ავსტრ-უნგრეთს უნდა ესარგებლა ჩინეთის საქმეებით და შესდგომოდა სახალმწიფო პოლიტიკას, თავიდანვე უარყოფილ იქნა, რადგანაც ამ გვარ პოლიტიკას ადვილად შეეძლო გაჭირვებულ მდგომარეობაში ჩაეგდო იმპერიას, რომელმაც მთელი თავისი ძალა უნდა დაზოგოს სხვა შემთხვევისათვის, როდესაც საქმე შეეხება მის უმთავრეს ინტერესებს.“ ორატორმა მოიხსენია შემდეგ ჩინეთთან სამშვიდობო ხელ-შეკრულების

ცნობილი მუხლები და აღნიშნა, რომ, სანამ მოლაპარაკება არ დასრულებულა, საჭიროა თავდაკერილობა. რაც შეეხება საზღაურის მიღებას ჩინეთისაგან, აუცილებლად საჭიროა ერთბაშად იქმნას მიღებული მთელი საზღაური და არ იქმნას განაწილებული რამდენსამე წელიწადზე, რათა მალე გათავდეს ჩინეთის მთელი საქმე. ავსტრ-უნგრეთი თხოულობს მხოლოდ იმდენს, რამდენიც მართლა დაეხარჯა ექსპედიციის გაგზავნისათვის. შემდეგ მინისტრი გადვიდა სხვა საქმეებზე და სთქვა, რომ ოსმალეთ-საბერძნეთის სავაჭრო და საკონსულო კონვენციის შეკვრამ მეგობრული ურთიერთობა დაამყარა ოსმალეთსა და საბერძნეთის შუა და, საზოგადოდ გააუმჯობესა საქმეთა მდგომარეობა. ავსტრ-უნგრეთის გარეშე პოლიტიკის შესახებ მინისტრმა სთქვა, რომ ამ პოლიტიკას საგნად აქვს მეგობრული ურთი-ერთობა დიდებს მოკავშირე სახელმწიფოებთან და ამავე დროს კარგი განწყობილება იქონიოს სხვებთანაც, უმთავრესად მეზობელ რუსეთთან. ამგვარი იყო ყოველთვის საფუძველი ჩვენი პოლიტიკისა და იმედი გვაქვს, შემდეგშიც არაფერს შევცვლით. რა მიზანი აქვს იმ ხმას, რომელსაც ბეჯითად ავრცელებენ და რომლით ამტკიცებენ სამთა კავშირის შესუსტებას, ადვილი გასაგებია. ამ ხმისთვის ყურადღებაც არ უნდა მივუქცეოთ, მაგრამ საქმის არის, რომ ხმას აპყვენ სერიოზული წრეებიც, რომელნიც მომავალ მოლაპარაკებაში სავაჭრო ტრაქტატების შესახებ პხედვენ სახიფათო ვარემოებას სამთა კავშირისათვის. მინისტრი დარწმუნებულია, რომ მომავალი მოლაპარაკება გერმანიასთან და იტალიასთანაც სასურველად დასრულდება და ყოველგვარ უთანხმოებას ბოლო მოეცემა. სამთა კავშირის სარგებლობა იმდენად ცხადია, რომ მისი აბოჩად აგდება შეუძლებელია. რამდენად მტკიცეა ავსტრ-უნგრეთის ურთი-ერთობა მოკავშირე სახელმწიფოებთან, იმდენადვე კარგი განწყობილება ჰსუფუტს მის შორის და სხვა სახელმწიფოთა შორისაც ყოველგვარ საყურადღებო საქმეებში. ჩვენი მეცადინეობა—მშვიდობიანობა დაცულ იქნას. ამ მეცადინეობის წყალობით აცილებულ იქნა ის უთანხმოება, რომლის ყველას ეშინოდა, როდესაც ჩინეთში არეულობა დაიწყო. ამ რიგად, საფუძველს

მოკლებული არ არის ის იმედი, რომ დროზედ ერთმანეთში მოლაპარაკება და სხვის ინტერესებისთვის ყურადღებით მოპყრობა, უთანხმოების აღდგენას ხელს შეუწყობს ყოველთვის, როგორც ხელი შეუწყობს ჩინეთის საქმეში. დასასრულ, მინისტრმა მოიხსენია მექსიკასთან დიპლომატიურ ურთი-ერთობის განახლება.

პეკინი. ელჩების დღევანდელ თათბირზე, ყველა ხმებით წინააღმდეგ ამერიკის ელჩის როკვილისა, უარყოფილია წინადადება ჩინეთისაგან საზღაურის რაოდენობის შემცირების შესახებ.

უურნალ-გაზეთებიდან

ინგლისი. 3 მაისს, დეპუტატმა ჰაჯეტა შეუდგა ჯარის რეორგანიზაციის იმპროპეტის განხილვას, რომელიც საშუალოდ მინისტრმა ბრადროვმა შეიმუშავა. გავისსენით მოკლედ ამ პროექტის შინაარსი:

ჯარს 126 ათასი კაცი უნდა მოემატოს, ასე რომ სულ 630 ათასი იქნება ინგლისის ჯარში. ის გაიყოფა 6 კარბუსად; ყოველი კარბუსი დაყოფილი იქნება, ყოველმა თავისი არტილერია, თავისი მთავარი შტაბი, ცალკე სურსათის ნაწილი ექმნება და სხვ. სამი ამ კარბუსთაგან მუდამ მზად იქნებაან შეერთებული სამეფოს (ინგლისის) საზღვარ გარეშე გასაგზავნად, რადგანაც ეს საჭირო იქნება.

რეორგან. ცნობილია, ბრადროვის პროექტს თავაზიანად ეწინააღმდეგებოდა მთავრობის პარტიაშიც კი ცოტა მომხრე ჰქონდა, ამიტომ საზოგადოება მოკლედ, რომ ოპოზიციის შეკმუხრება ამ პროექტს. იერში ბირეკლად სამხედრო მინისტრად ნაშეფის, სამხედრო საქმეებში დახვედრებულს კემპბელ-ბანერმანს უნდა მიეტანა. ამის გამო 3 მაისის სხდომაზე დიდადი ხალხი და დიპლომატიური კარბუსის ზოგიერთი წევრიც-კი დაესწრა. მაგრამ საზოგადოებას იმედი გაუფრუდა. კამათები უფერული და დუნე იყო. თვით ლიბერალური გაზეთები ამბობენ, რომ კემპბელ-ბანერმანის სიტყვა გერ იყო გამჭრიახი და საინტერესო. ის ამტკიცებდა, რომ ჯარის გაყოფა დაყოფილებად კარბუსებად მიღებულია ევროპის კონტინენტზე, ხოლო ინგლისში არ გამოადგება; ინგლისი გუნძულებზე მდებარეობს და ამიტომ თავისი ჯარები კემპბით უნდა გადაიყვანოს

ხოლო; ინგლისს მთელ ქვეყნიერებაზე გაფანტული თავისი სამხედრო ძალები და ამოუკლებელი მხედრობის მოქმედება, რომელიც დაწყებულია ჰელსინკიდან და დანიაში მისიანთა გარემოებათა შორის ინგლისის ბრძოლა წვრილ რაზმებად დაქუთს თავისი რი და კარბუსების დაყოფილებითა მსგავსი ქადაგებუ იქნება დაწერილი. სამის კარბუსიანად მზად უფლის საჭიროებას ესხანდებოდა კარბუსის ბადად არაფრით არაა დაამტკიცებული. ხოლო ჯარის ასეთი მომართება არ საქმეს გაუჭირებს ინგლისს, არამედ ზოგად კურადაც კი საშიშია. „რა აქვს აზრად მთასას, — განაცხად ბანერმანმა, — რადგანაც ამ რომ კიდევ 120 ათასი კაცი უნდა იყოს ზიარედი ნიშნისამერ კემპში ჩასხდეს. რობა ხშირად იხსენიებს რადგან მისაღოდა გარეშე საფრთხეს და უცხოელების მტრის მაგამ საჭიროა უსათუოდ, რომ მთავრობა უფრო ზედ მიწვევით აღნიშნოს ეს საფრთხეები ტუეილ-ურბადოდ გადგარებთ ჩვენ ჩვენი მეზობლები ამ ჯარის მომართებას შექმნდგენ, ხოლო თვით ინგლისში ამოგინისტურ გრძნობებს გაყვდიერებთ—ამ ტორის შემდეგ სამხედრო მინისტრად ნაშეფის, ესხანდებოდა ირანდიის ღირად კანცლერინდგემმა ილანარაკა; ეს ორატორი მიქმნა ბრადროვის პროექტს: მაგრამ არც მისმა ტუეილ გადგინდა კამათები. მისი უმთავრესი საბუთი ის იყო, რომ სამხრეთ-აფრიკის დაამტკიცა ჯარის ესხანდელი რიცხვის ნაწილკანება და რომ ესხანდელი დრო მეტად ჯგუფ ამ რეფორმის მოსახლენად, რადგანაც რომ კემპბელი და ოფერტი გამოიყვანა და ამით ცოდნითა და გამბედილებით ვისარგებლობო. უინდგემის შემდეგ ლიბერალმა ჩარლზ დილემ და კონსერვატორმა ჩერჩილმა ორივე პროექტის წინააღმდეგ ილანარაკეს მდეტ კამათები მეორე დღემდე გადაიდო.

იტალია. დიდი მდგურებას სამხრეთის სოფლის მუშათა შორის: გაზეთი „ლაჯო XIX“ შემდეგ საინტერესო ცნობებს უყვამის შესახებ:

„ახუდაში მოძრაობამ მისტური ხასიათი მიიღო, მეტადრე პროვინიის ფოჯაში; აქ მთი ხარაზი თეთრი ჯოჯოთ დაიარება: მისი დმივ 3—4 მოწაფეა დასდგეს; ხარაზი გებს ყველგან, რომ მიწა-მამუდი თანამ უნდა იყოს გაუფიფი, რომ სამაროფი

და... ბევრჯერ მარტოა იყო ხოლმე „ჩემად ბაღლივით ტიროდა: „დავკადვირი საუნჯე, არ საქნელი ვქენ საქმეშია ვქერ, ნადირი ვხოცე, როგორც რალო საქმეო. ყვავილნი ხმას აღარ მენ, აღარც ვარსკვლავნი დამეო.“ „გელვარგებ ქვეყანას ტიროდა დაფარულთანაც „ცოლ შვილთ ბოლო დროს დებოდა მტრულად“, რადგან მათი ზით ჩავარდა ამ საშინელს განსაცდელსინანულში ჩავარდა და რაღაც უცნაუ ავადმყოფურის დაქინებით დადიოდა ბერთან და ყოველ დღე მსხვერპლი მიჰდა, ლოცულობდა ცრემლის ღვრით. რამ მისი ლოცვა „უფრო ტანჯავა გვისა, ვიდრე გულ დაწყნარებული წყაბის გამოთხოვისა“. არას ზოგავდა მინოლონდ წყლულები მოარჩნოდა, მიწა წყლული გულისა მატულობდა და კლებულობდა.

გაარჩიეთ ეს ზღაპრული ამბავი. უცალკეთ ყოველივე ზღაპრული და ლღური და რა დაგრჩებოთ: განგებისაგან ღლის გრძნობებით დაჯილდოვებულსება ბედნიერებასა და განცხრომაშია დრომდის, ვიდრე ზეგარდმოვლენილ შესაფერად ხმარობს, ვიდრე იგი ღმირებულთა და თანამგრძნობელი მთა ბუნებისა. ხოლო იმ დღიდან იწყება სულიერი სიკვდილი, მისი ხორციელი სასრული, რაკი იგი ბრმა ქონებრივ ტერესებით გატაცებული ამ გზას ასცდნაწყალობევი გრძნობიერებას ჩაკლავს წუთიერის სარგებლობის დასაცვლად სწირავს თავის ნახ ფიქრებსა და აზრებს

მასში ბევრია რომანტიული ელემენტი. სიმბოლიზმის საფუძვლიანობასა და კანონიერებას ვინც უარსა ჰყოფს, ჩვენ მოვუთითებთ დღევანდელს ლიტერატურის ვარსკვლავებზე—ბსენსა, ჰაუპტმანსა, ანჟენ-ციოსა და მეტერლინკზე, რომელთაც შეჰქმნეს საუკეთესო ნიმუშები სიმბოლიზმის ნაწარმოებისა.

ბ. ვაჟა-ფშაველას ახალი პოემის გმირი მინდია; „თურმე თორმეტს წელს ტყვედა ჰყოლია ქაჯებსა“. ამ ტყვეობამ მინდია „ფრიად დაჩაგრა, გული დაუდნო მონებამ, ამოსვლას ჰლამობს სულია“ და ბოლოს იმისმა სასოწარკვეთილებამ იქამდის მიაღწია, რომ გარდასწყვიტა „თავსა მოვიკლავ, ასეთს სიცოცხლეს სჯობია“-ო. მინდიამ იცოდა, რომ ქაჯები გველსა ხარშავდნენ და სჭამდნენ, გარდასწყვიტა მასაც ეჭამა გველი იმ მოსაზრებით, რომ გველის ჰამა მოჰკლავდა. მაგრამ გველის შეჭმამ მინდიაზე სულ სხვა გვარად იმოქმედა: „ახალად სული ჩადგა, ახალი ხორცი აისხა; გულის ხედვა და თვალების, როგორც ბრმა და ყრუს, გაესხნა. ესმის დღიდან ყოველი, რასაც ფრინველნი გალობენ, ან მცენარენი, ცხოველნი, როდის ილხენენ—წვალთბენ... მას მუსაიფი დაუწყა ცამ, დედა-მიწამ და ტყემა“.

ამნაირად გამეცნიერებული ხეცსური მინდია ფშავ-ხეცსურეთის გასაღმერთებელ გმირად შეიქმნა, შეიქმნა მათი ნუგეში და მფარველი, ომში მხნე, ბელადი და თანაც დაქრილთა გრძნული ექიმი. მინდია ბედნიერად და კმაყოფილად სცხოვრობს: „როცა კი გაზაფხულდება, სულ შემოივლის

მთა-ველსა, ყველა მცენარეს და მდელოს ის ეგებება საღმითა, ბუნებაც „ვაშას“ უძახის, ყვავილნი ყელ-გადაგდებით დახატულები კალმითა „მინდიას გაუმარჯოსო“ ერთხმად ასტეხენ ჟიჟინსა, ხეები ფოთლებსარხვენ, ბუნება იწყებს ბიბინსა“. თავისი გაფაქიზებულის გრძნობის ნანახსა და გაგონილს მინდია მოძმეთ უზიარებდა, მაგრამ ბრბო მეტად გულ-გრილად ისმენდა მის ნაამბობს და სასაცილოდაც არა ჰყოფნიდა: „ენა თუ ჰქონდეს ხე-ქვათა, ჩვენც რად არ გაგვიგონია? ჩვენც მისებრ კაცნი არავართ, ჩვენც ყურები გვსხავ, მგონია?!

მინდია დაცოლ-შვილიანდება, ოჯახს მოეკიდება, უწინდებულად მარტო ხელა აღარ არის ეხლა. უწინ თუ ხევ-ხუცსა და ბალახს ებასებოდა და ელერსებოდა, თუ ჩიტებს ყურს უგდებდა და მათის სიხარულითა და მწუხარებით ხარობდა და იტანჯებოდა, დღეს სხვაგვარად დატრიალდა საქმე. ცოლ-შვილს ჰამა ჰსმა უნდოდა, სიცოცხლე ცეცხლი უნდოდა. ეხლა მინდიას ტყუილ-უბრალოდ ხეტიალი აღარ შეეძლო, პრაქტიკული მოსაზრებით აღსავე მეუღლე, დიაცი გვერდით ჰყავდა, რომელიც დღე-მუდამ წუწუნებდა და სჩიოდა „სიცოცხე ბაღლებს მალეფსო“, შვილ მამკვდარივით ჰქიოდა: „ბერდიას რამდენ შეშა აქვ, როგორც ცეცხლს ანთებს, ჰნახავდი“ და ცოლისაგან წაქეზებულმა მინდიამაც „ცოტ-ცოტად, ნელაობითა დაწყეო თავის რწმენასთან მოქცევა მელაობითა: დღეს მოსჭრა ერთი ქანდარი, ხვალ ორი მოსჭრა, და ასე გული ჩადგა ქვისაო, რომ სულ აღარა ეგრძნო-რა, ძალია ითხოვა ღვთისაო... მიჰყვა ჰ ჰხოცა ნადი-

რი“, და ცოლ შვილი „ასუქ-აღალა ლეშითა“. ყოველივე ამას ის შედეგი მოჰყვა, რომ „დაცარიელდა ცოდნითა: ყვავილნი არას ეტყვიან, აღარც ცნობა აქვს იმათი; აღარა ესმის ფრინველთა, აღარა ესმის ყანისა, აღარ სმენია მას შემდეგ ტბილი საღამო მწვანისა“. ეს არაფერიო, გოდებს მინდია. სხვაფრივაც აღარ ვარგვიარო. „აღარას ვარგებ ქვეყანას, მიტომ რომ წინანდებული ცნება აღარ მაქვს თავშია“ ამგვარად ბუნებასთან დაკავშირებული და ბუნების ენის შემგნები და სულიერ-უსულონის მცოდნე, სულით პოეტი, პრაქტიკულს ცხოვრების მოსაზრებით ამავე მის მეგობარ ბუნებას ომს გამოუცხადებს, ცხოვრებისთვის ბრძოლის აზრს დაუმორჩილებს მეგობრობისა და თანაგრძნობის კავშირს და მაშინ თითონაც დაეცემა, გაცამტვერდება. მისი სულიერი ძალა მოდუნდება, მისი ფიზიკური სიმხნევე და მამაცობა განქრება და პირველსავე ომში მამულის მტრებთან დამარცხებული რჩება და სიკვდილს მიჰმართავს საშველად. იმ დღიდან რაკი მინდიამ ღვთისგან მიმადლებული ნიჭი ნახის გრძნობიერებისა უარყო და დაადგა უბრალო მომაკვდავთა გზას; იმ დღიდან, რაკი ღრმა გრძნობიერება შესცვალა და „ზე-ზე-რე მგრძნობარე“ შეიქმნა „თვისა სასიამოვნოდ წუთი სოფლისა მცნობარედ“, მის სულიერ ტანჯვას, უკმაყოფილებას და ვაებას აღარა ჰქონია დასასრული. „მთელს ერთს წელს სწეულსა ჰგვანდა“, როგორც მისი ცოლი ამბობს, „თავის ხორცთ კბილით ჰკენეტავდა. ცოლ-შვილთ გაგვლერტო, იმახის, თუმც რაღაც არა ჰმედაე-

കേൾക്കു ഞങ്ങൾ.

ანუ 100 მანეთით დაჯარიმება, ვითომცდა ნინიძის დიფამაციისათვის (სახელის გატყუება). ქ-ნ თუმანიშვილ-წერეთლისამ ტფილისის სამოსამართლო პალატის განაჩენი განასახიერა უმართებელეს სენატში, რომელსაც გაუუქმებია სამოსამართლო პალატის განაჩენი და 100 მან. ნაცვლად „კვალის“ რედაქტორი 10 მან. გადახდით დაუჯარიმებია.

გარეშე საქმეთა უწყების სამინისტროში მყოფს უგანათ. თავ. ნიკოლოზ მინგრაშვილს ებოძა მისის იმპერატორებით უდიდებულესობის სასახლის კამერ-იუნკრობა.

განჯიდან გვატყობინებენ, რომ იქ ამ ემად საფლავს მასწავლებელთა კრება. დილაობით მასწავლებელნი საცდელ გაცვეთილებს აძლევენ მოწაფეთ, საღამოობით კი კრება არჩევენ ამ გაცვეთილებს.

როგორც გვატყობინებენ, მომავალ სამოსწავლო წლიდან განჯის საქალაქო შრომათმწიფას ემატება მეხუთე კლასი, ასე რომ გადაწყდა ამ პროგნოზის გიმნაზიად გადაკეთება.

ბორჯომისა და ბაკურაძის შუა წესიერი და სრული მიმოსვლა რკინის-გზის მატარებლებისა დაწყება 1902 წლის 1 იანვრიდან.

14 მაისს საბჭოს დარბაზში სსრმა ექნება აღმოსავლეთის შესწავლის საზოგადოების აღვლითი განყოფილება.

16 მაისს საუფლისწულო მამულების უფროსი თ. კოჩუბი დათვალაობებს ნატანტარას წყაროებს. ქალაქის მხრივ მას გაყვება ინჟენ. ნიჟინსკი.

ტფილისის ქალაქის თავმა გაუგზავნა კავკასიის საუფლისწულო მამულების მართვლის ბ. გურსკის მოხსენება ნატანტარას წყაროების შესახებ. ბ. გვანგულოვი წინადადებას იძლევა, ან თვით საუფლისწულო უწყებამ გამოიყვანოს ხსენებულ წყაროებიდან წყლის მილი და გადასცეს იგი ქალაქს საექსპლუატაციოდ (ამ შემთხვევაში ქალაქი განსაზღვრულ ვადაზე გადაიხდის დანახარჯს) ან და მიჰყიდოს ქალაქს როგორც თვით წყაროები ისე წყაროებთან მდებარე სერები.

გუშინ, სლაიანთა განმანათლებლების კარაფა და მეთაფეს დესასწაულის დღეს, ტფილისის რეალურ სასწავლებლის ეკლესიაში სწორა საქართველოს ექსარხო-მა ყოვლად უსამღვდელოესმა ფლამიანემ. წირვას დაესწრნენ მზრუნველად ნამყოფი ი. იანოვსკი, ბ. ზავაძე და სხვ.

ტფილისის საკრედიტო ბანკს აღუძრავს შუამდგომლობა ფინანსთა სამინისტროს წინაშე, რათა ნება დაერთოს მას გასცეს სესხი გირაოთი კოჯორში, აბასთუმანში, გორში, ახალციხეში და ახალქალაქში.

დღეს ინჟინერი რაგოლოვი წაიკითხავს რეფერატს ფუნაქუდერას შესახებ გუბერნიის სამმართველოს სადამამენებლო განყოფილებაში.

ტფილისის ქალაქის ლამაზად გაშენებულია ქალაქის გამგეობას მოხსენება ლომბარდიდან გაცემულ სესხზე პროცენტების მომატების შესახებ. თავის წინადადებას ასაბუთებს ლომბარდის გამგე შემდეგის მოსაზრებით—არც ერთ ქალაქის ლომბარდში ასეთ მცირე სარგებელს არ ახდენენ, როგორც ტფილისში (100/0); გარდა ამისა ტფილისის ლომბარდის ფინანსური მდგომარეობა ისეთია, რომ არსებულ სარგებელთან დეფიციტი აუცილებელია. მესამე სესხის ნაწილის განაღდება შემდეგ ლომბარდი მიიღებს საოპერაციოდ 180.000 მ., რაც წლიურად შემოიტანს 13.000 მ.; მაგრამ ოპერაციების გადიდებასთან ერთად ლომბარდს მოემატება ხარჯი: 1) 4000 მ. აღებულ ვალის (180 ათასი მ.) თავის შესამკირებლად, 2) 10.000 მ. ამავე ვალის სარგებელი, 3) სადგომის გადიდება—1000 მ. 4) გირაოდ აღებულ

ნივთების დაზღვევა 1184 მ. 63 კ. მეტი წინანდელზე, 5) შტატის მომატება და სხვა წერილობითი ხარჯი—4674 მ. 27 კ. სულ—21.564 მ. 63 კ. ე. ი. დეფიციტი—3264 მ. 63 კ. თუ სარგებელს 10-ის მაგივრად ლომბარდი აიღებს 11-ს, შემოვა ზედ—მეტი 4000 მ. და დეფიციტიც დაიფარება.

საერო განათლების სამინისტრო სულ მოკლე ხანში შექმნის განსაკუთრებულ კომისიას შარველ-დაწეებით სკოლების არსებულ დებულების გადასინჯად.

რადგანაც როსტოვსა და ვლადიკავკაის შუა ტელეგრაფი გაუქმებულა, გუშინ საღამოს დღეში აღარ მოვიდა.

მოგვივლიდა მე-5 ნომერი ჟურნალ „მოგზაურისა“ შემდეგის შინაარსით: 1) „სურათი მაღალ ყოვლად-უსამღვდელოესისა საქართველოს ექსარხოსის ფლამიანისა“. —2) „ნაწყვეტი დიდ-მოურავიანიდან“ ლექსი, გიგო ხეჩოშვილისა. —3) „ქსნის მტკრის ციხე“ (სურათით). —4) „სოფელი სარო და მისი ნაშინი“. —5) „ბუმბერაზნი ჩვენის მთებისა—მყინვარი“ ორი სურათით თ. ფალავანდიშვილისა. —6) წმიდა „მოღვაწე ნინო“ (შემდეგი) ვინმე მესხისა. —7) „დავით აღმაშენებელი“ (ისტორია მისი ლექსად), მ. ლასურდისა. —8) „ინიხარი“, ისტორიული დრამა (მეორე მოქმედება), დ. ნახუცრიშვილისა. —9) „საქართველოს ექსარხოსები“ (დისასრული), ილ. ფერაძისა. —10) „სოლომონ ლეონიძე“ (შემდეგი), ი. მარუშიძისა. —11) „გეოგრაფიული და ისტორიული აღწერა ჰერეთისა“ (შემდეგი), ინგილო ჯანაშვილისა. —12) „გურია“ კ. გვარამაძისა (შემდეგი). —13) „კონსტანტინე იაკობის ძე ზუბალაშვილი და მისი გვარის ისტორია“ ზ. კ. ძისა. —14) განცხადება.

როგორც გავიგეთ, სახელმწ. სათავად-ახნაურო ბანკის იმ მომგებან ბაღეთის პატრონი, რომელსაც 1 მაისს ხვდა 75.000 მანეთის მოგება, აღმოჩენილა ა. მეღვინოვი, რომელიც ამას წინეთ მოჰკლეს ცხენის რკინის გზის ვაგონში.

პრესა

შორეულს სამარკანდში ამას წინად ერთი საყუადღებო საქმე გამოიწყეს: აღვლილ ბრივის მთავრობის ნება-რთვით, რუსულს სახალხო აუდიტორიაში, რუსულ სახალხო კითხვებთან ერთად შემოიღეს სახალხო კითხვები სარტულ ენაზე. პირველი კითხვა ბუნდოვანის სურათებით გაიმართა უკანასკნელ ყურბან-ბაირამის დროს და, გაზეთ „რუსკი ტურკესტან“-ის სიტყვით, 5000 მაჰმადიანი მიიწყდა აუდიტორიას, სადაც სულ განაბული უსმენდა ახალგაზდა მოლას, რომელიც სარტულს ენაზე ჰკითხულობდა ლევ ტოლსტოის ერთ-ერთ თხზულებას. მოჰყავს რა ეს ცნობა „ვოსტოჩნოე ობოზრენიე“-ს, სამართლიანად ამბობს:

რამ მოიყვანა აუდიტორიაში ესდენ მრავალი მკვიდრი? იმან, რომ მკვიდრთ მათ დღე-ღამე უკითხავდნენ მშვენიერს თხზულებას დიდებულის მწერლისას. ნუ თუ გამარჯვებულ არ უნდა ჩვეულებით ის ფაქტი, რომ ყურბან-ბაირამის დროს მრავალი მაჰმადიანი შედის რუსულს აუდიტორიაში და ისმენს რუსეთის მწერლის თხზულებას? ნუ-თუ უფრო არ დაგვიანდებოდა ჩვენ ის სარტი, რომელიც თავისავე ენაზე შეითვისებს ჩვენის მწერლის იღებებს? ნუ-თუ ამგვარი რუს-სიფიკაცია უფრო ღირსეული არ არის? დიან, დრო არის უკუვადლოთ ძველი ტატიკა და მისცეთ რუსეთის დიდ იმპერიის ყველა ხალხებს ნება თავიანთ ენებზე მიიღონ განათლება.

თეატრი

ჟურნალის. 10 მაისს აქაურ თეატრში გამართა კონცერტი ქართველმა მომღერალმა ქალმა კ. ფ. გურამიშვილისამ. კონცერტის პროგრამა შემდგარი იყო მუსიკალური მხრით სანტერესო ნომრებისაგან,

მაგალითად: „პროხის ვარიაციები“, სოლო პერა „სემირამიდ“-იდან, არია ოპერა „რომეო და ჯულიეტა“-დან და სხვ. მთელი პროგრამა და მრავალი სხვა ნომერი პროგრამაში მოხსენებულს გარდა ქ-მა გურამიშვილისამ შეასრულა მეტად ხელოვნურად და დამსწრე ქუთაისის საზოგადოება დიდად ნასიამოვნები დარჩა.

მეტად მოეწონა საზოგადოებას ის ნომრები, რომელთაც უმთავრესად კოლორატურული ხასიათი ჰქონდა და რომლებშიც ქ-მა გურამიშვილისამ გამოიჩინა თავისი ხმის მთელი სინაზე, სილამაზე და ძალა. სხვათა შორის საზოგადოების თხოვნით მომღერალმა იმდერა ქართული მელოდიური რომანსი ა. ყარაშვილისა „ისევ შენ და ისევ შენ“... და ცნობილი რომანსი, რომელსაც ქ. ზემბრიხი და ნიკიტა მღერიან ხოლმე თავიანთ კონცერტებში: „ბუღბუღი“ („Соловей“).

კონცერტში მონაწილეობას იღებდა ახალგაზდა ვიოლინოზე დამკვრელი ბ. აკი-მოვი, რომელმაც მშვენიერად შეასრულა თავისი ნომრები და მეტადვე გრაციოზული და ნაზი ბომბის („Абелла“).

საზოგადოებრივ კონცერტს შესანიშნავი იყო როგორც პროგრამის, ისე შესრულების მხრით. დამსწრე.

პროპინდია

ოჯურბათი. როგორც ვაჭრობა-მრეწველობის მიმდინარეობაზე დიდი გავლენა აქვს გარეგან მუდრობას—მშვიდობიანობას, თუ ჩხუბიანობას—არეულობას, ისე ეფუძლევს საზოგადო დაწესებულებებისთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს გარეგან მარბობებს: თუ ცხოვრება მშვიდობიანად მიდის და საზოგადოებაში განსუქილება, გამწვავებული განწყობილება არ არსებობს—საზოგადო დაწესებულებებს ნარმაზურად მოქმედებს; წინააღმდეგ შემთხვევაში საზოგადო დაწესებულებებს ვერ სრულდება თავის მოვალეობას და მცხოვრებთა ინტერესები უუზრდელად რჩება; სწორედ ამისაა მიზეზი მრავლის შავი-თეთრი წარმადგენის ამ ჟამად ოჯურბათის თვით-მმართველობის საქმე. როგორც ჩვენმა მკითხველებმა იცნან, მცხოვრებთა წარმომადგენლებმა, ქალაქის რწმუნებულებმა უარს გამოაცხადეს ესდენად მარბობაში თავიანთ თანამდებობის სრულებაზე. ამ შემთხვევის გამო მთლიან სხდომებში არ სდება და მიმდინარე კითხვებიც არ ირჩევა; ამას გარდა, რადგანაც საზოგადო დაწესებულებებს მცხოვრებთა წარმომადგენლების სურვილის თანახმად არ არის მოწოდება, თვით მცხოვრებლები ვერ ეშვებოდა ამ დაწესებულებას ნდობა—თანაგრძნობით. ამას წინეთ იყო ცნობის ფურცელში მოხსენებული, თუ როგორ იზარდა ქალაქში მარეგულაცი სახლი წეს-რიგის დამყარების გამო. რვა ას მანეთად ქალაქის საჭირაობაზე დახარჯული და შემოსაწირავად გადაწყვეტილი ფული, ახლ მარბობის დამყარების გამო, ქალაქს დაეკარგა და უკანვე დაუბრუნდა მარბონს. ამას გარდა, როცა უმრავლესობის სურვილით არჩეული მარბობა განსუქილეს საქმეებს, ქალაქის მცხოვრებები კერძო მარბები დიდ შეღავათს და ფაქტიურ თანაგრძნობას უწყებდნენ თვით—მმართველობას, მაგალითად თვით—მმართველობის ბინის-სახლის მუშატრანს ოთხი წელიწადი ნახევარი სხდომის ქირა არ აუღია; მარეგული წლის ხარჯი შესწირა და დანახარჯი წლების ქირა ნაწილ-ნაწილად მიჰქონდა, გამგეობას ენდობოდა და არ აწუხებდა; ესაა სხდომის მუშატრანს რვას მანეთად ფული ერგება და ერთ დროებით თხოვლობს ეგვას და როგორც გაიგეთ, რადგანაც სახლი მმართველი არ აკმაყოფილებს, სასამართლოშიც ამბობს სხდომის დაწესებას; რამდენიმე მარს, ქალაქის სხვა-და-სხვა მინდობილების სრულებისთვის ძველი გამგეობის დროს სასუიდელო არ მიუღია. ესაა კი ეგვას ესენი თავიანთ წარმომსათვის ჯამაგირს თხოვლობენ; ამისადა ოჯურბათის თვით-მმართველობას ერთბაშად ბევრი მოულოდნელი ხარჯი მოუწევს; ამავე დროს, რადგანაც მცხოვრე-

ბთა უმრავლესობის თანაგრძნობა მრავალ დაწესებულებას დაეკარგა, რომელიც უმრავლესობის მანეთად მანეთად მცხოვრებლებს; მაგალითად სკოლის სასარგებლო და ბაღის ასაშენებლათას—ათას ხუთას მანეთად ფული წაღებია. თოქული ოჯურბათი ვაჭარი საუკუნო მარბობის დროს მანეთ ნახევარს იხდიდა. ღის და ბაღის სასარგებლოდ; ეს შემოსავალი საზღვრულია არ ეფუძლავს და ამიტომაც სი უფლება აქვთ, რომ არ გადახდნენ; და ქალაქს ერთად ერთი სამეფო შემოსავალი რაღაც ქანების რვა მარბონტანია გადასახარჯი; თუ სასტაკო ზომები არ იქნა მიუღი, ნამეტანი ძნელი სასაღებია. —გნახათ იქნება მომავალში.

მაგურებელი

ბამო. „ერთხელაც არის კარის ეგვად გათავება, რუსული ანდაზა რომ ამოიწროდ ის საქმე მოუვიდათ ბაქოელ ნაწარმებულთ—სეთი, გვანგა, ჯერეთ მოსწრება რა მათ: ნათის ფასი დაემატა 18 კაპეიდან ფუთზე 7—6 კაპეიამდის. ტომც ბევრი მწარმებელი გავტრდნენ ბევრად ჰგობდებიან. მილიონებები, როცა იქნება, კიდევ უშველიან თავს, რადგანაც ნანდელი შეგროვდები მილიონები უწყვიათ იქნება, კიდევ უფრო გამდიდრდნენ, რადგან უშველიან, ისარგებლებენ წერილ მწარმებლის გაჭირებული მდგომარეობით, მაგრამ ამ უკანასკნელთა ბრალი. წარმომადგენელი, მეტეული ნაწილი მათგან ისეთები არიან, რომლებსაც სახელმწიფო ნათიანი ადგილები ადებულ იქნა მთლიანად, რომ ერთ ნათზე 8—11 კაპეიამდის მთავრობის აქლიონ დადა! მამ თითოეულ ფუთზე 2 კაპ. თავის ჯიბიდან უნდა დაუშვონ, სამეზარჯი ხომ კიდევ სხვა არის. ამას ზედ დატუთ მანქანებზე და ჯიბის ამოხსნაზე დასწრული ფული და მამინ ადგილად მიხედობენ რა განსაღებელი არიან ესაა ბაქოელი ნაწარმებლები. აი ამ მიზეზისა გამო ბევრ მათგანმა ან სრულებით შესწვიტა მუშაობა ან კიდევ ძლიერ შეამოკლა. მაგრამ ამას, რკვირეუდა, თან მოჰყვა მუშა სახლის დათმობა და სარბობა და ათასობით უფლებამ-პურად ჩენა. ბევრი მათგანი გაისტუმრეს თავის ხარჯით საშობლოში, მაგრამ მამეტეული ნაწილი ჯერ კიდევ აქ იმყოფება და მოყვადამეული ბედის შეცვლას.

ჯერ ჯერობით არ არის გამორკვირული ნაწილი მიზეზი ამ არა ჩვეულებრივი გრძობის ეხლა ბაქოში თავს იყრიან ეგვად მდიდრ ნათის მწარმებლები, ასე, რომ ცნობის ნაბეჭდ-კი იყადრა ჩამობრძანება; უნსარჩიელი გამართონ, გრძობის მიზეზი იმად და რამე სხსსო გამოიგონონ. გნახათ, მიზეზს დასახვენ და ან რას გადსწვევტეს

წე—ბეჭდ

რედაქტორი გამომცემელი
ა. ჭყონია. ა. ჭყონია.

განცხადება

მარბანის მრავალთა კრების სამამოთ აცხადებს, რომ ამ წლის 11 მაშალის 12 საათზე, საბჭოს სადგომ ქ. ქუთაისში, მოხდება საჯარო ვაქრომლით გაიციმა იჯარით სამის ხიდის კეთება დაბა კიარურაში წირქვალის გზამუშაოს ღირებულება ხარჯთ-აღრიცხვამოანგარიშებულია 2648 მან. და 76 ვისაც მსურს მონაწილეობა მიიღოს ქრობაში, ვაქრობის დაწყებამდე უნდა რუდინოს საბჭოს ბე ან ნაღდი ფულ ან სარგებლიანის ქალაღლებით—100 ნებულის საიჯარო ფასისა. ვაქრობის დეგი საბჭომ უნდა დაამტკიცოს. ხარღრიცხვისა, გეგმისა და დაწვრილ პირობათა განხილვა შეიძლება ყოველ საბჭოს სადგომში. (3—6.)